

GRÅGÅSEN

3/2017/Årgang 18

SENIORUDVALGET DOF KØBENHAVN

www.dofkbh.dk

Grågæssene på Facebook. Som du kan se på forsiden, er vi nu på Facebook. Det er en lukket gruppe, men du bliver let medlem ved at bede om optagelse. Fordelen ved Facebook er jo, at medlemmerne lynhurtigt kan kommunikere nyheder ud til fælles bedste. Med dine indlæg er du med til at få Facebook gruppen til at leve. Det skal understreges, at Grågæssene på Facebook ikke ligger i Seniorudvalgets regi.

Medlemslisten: Papirudgaven har ligget stille i nogen tid. Nu kan du imidlertid rekvirere en elektronisk udgave ved at maile til **poul.reib@gmail.com**

Bjarne Andersen	40552314
Niels Mathiassen	44483387
Pamela Bartholomeusz	24824345
Poul Reib	41248864
Tage Stampe	45888290
Jan Mollerup	39658767/40508487
Elsebeth Gludsted	43524868
Jesper Tendal	41680399

Seniorudvalget arrangerer årligt ca. 20 fugleture og 6 foredrag, fortrinsvis for DOF's ældre medlemmer. På vore ture har fuglene højeste prioritet. Vi lægger også vægt på et godt socialt samvær og nyder i øvrigt årets gang i naturen. Giv venligst besked om eventuel adresseændring til jkriegel@privat.dk

HER KAN DU SKRIVE OM FUGLE- OPLEVELSER, REJSER, TURFORSLAG, RIS/ROS O.M.A. KOM UD AF BUSKEN. VI HAR BRUG FOR DINE BIDRAG FOR AT SKABE VARIATION I BLADET!

Vadehavstur d.18-21-4 2017

Dette er min første flerdagstur med Grågæssene, og jeg har set frem til turen med store forventninger. Vi kørte fra Ballerup i solskinsvej men o grader, over Fyn var det snevejr.

Ved kaffestop i Harte var det godt nok koldt, men heldigvis blev Bentes fødselsdag fejret, og vi fik lidt at varme os på. Man må sige, I er gode til at hygge, det fandt jeg ud af på turen. En konkurrence blev sat i gang, hvem gættede antal af fuglearter vi så, lad mig sige, jeg ramte helt ved siden af. (137)

Ved Sneum Digesø fik vi brug for teleskoperne. Vi fandt den sorthoved måge, men nemt var det ikke blandt alle hættemågerne. Her var også en del andefugle. Blåhals hørte vi, og i jagten på den mistede jeg et halvt teleskopben. Jeg så Blåhals, men kunne, med vores gode chauffør hjælp, nøjes med hjemmegjort træben til teleskop resten af turen, og det fungerede. Tak Jacob.

Vores hovedkvarter var det dejlige Hohenwarte, som lå ved Højer sluse. Bedre beliggenhed kan man ikke få. Med husrødstjert syngende på tagryggen og 1000 vis af gæs på enge og i luften. At dagen sluttede med stegt flæsk, var rigtig godt.

Vågnede onsdag morgen og solen skinnede, intet kunne være mere perfekt til denne dag. Ved Rømmø dæmningen så vi Stenvender vise, hvorfor den havde fået sit navn. Knortegæs tæt på, men vi skulle videre til Vadehavscenter, som også havde meget at byde på. Det var flot, og jeg kunne have brugt meget mere tid der, men dagens højdepunkt ventede forude.

Med bus til Mandø. Vi sad oppe og nød sol og denne helt speciel tur med udsigt

Over vadehavet. De fleste stod af bussen ved Mandø og gik ind til byen og nød naturen helt tæt på. Vi 10 andre kørte med til byen. Det var også en god oplevelse.

Byen består jo kun af få huse og gårde. Her var masser af småfugle og en blå kærhøg han fløj ganske tæt på, da vi nød madpakken i klitterne. Efter at have støttet den lokale brugs, gik turen tilbage ad dem gamle vej gennem vandet.

Torsdag gik turen syd for grænsen. Det så omtalte pas, fik vi aldrig brug for. Det var meget køligt i dag. Ved Margrethe-kog var der Sortklire og flotte Klyder, men ellers ikke mange fugle. Ved fugleskjulet fik vi 10 min uden teleskop. Her var så til gengæld fugle f.eks. Brushane, sort- grå – og toppede lappedykker. Sivsanger holdt koncert. Mere tid ville være kærkommen.

Næste stop ved Hauge Haien Koog. Jeg holdt pause i bussen ved havnen, men fik at vide, at i søen bagved, blev der set skestork og mange fugle. Bussen holdt inden grænsen ved Fleggaard, så der blev købt ind. Aftensmad var dejlig skinke, kylling og hjemmelavet is. Senere var der hygge.

Fredag skulle vi hjemad, men ikke direkte. I Sølvsted mose hørte jeg løvsanger og Munk for første gang i år. Vejret indbyd ikke til den store fugleoplevelse, men dejligt var her.

Vi sejlede fra Fynshav kl. 12. Bøjden Nor blev til gengæld en rigtig god afslutning på en dejlig tur. Her var masser af vadefugle. Det var bare godt. På vej ind i bussen begyndte det at regne for første gang. Hvor heldig kan man være.

Tak for en dejlig tur

Janne Kjær Larsen

Gåsefjeren...

Så havnede den hos mig, fjeren!

Min fugleinteresse udsprang vel af en glæde ved naturen i almindelighed. Fra min barndomsår husker jeg nok især, at jeg så 'storken gå i køret' nær min mormors hus på Norddjurs, når vi børn var der på ferie. Allerede da, i halvtredserne var den ved at være sjældnen i landskabet.

Det var først, da jeg som voksen havnede i Vestafrika i en årrække, at min fugleinteresse tog fart. Naturen var så mangeartet og spændende, at jeg blev grebet af den. Først var det dog de farvestrålende dagsommerfugle, som drog mig og 4 år

frem fra sidst i 70'erne var jeg totalt opslugt af at studere sommerfugle med hollandske og engelske venner.

Jeg meldte mig ind i en multinational forening 'The Nigerian Field Society' som arrangerede møder og ture rundt i landet, noget familien også var begejstret for. Foreningen bredte sig vidt over mange forskellige retninger indenfor natur og kultur, og turene i felten med de entusiastiske, vidende og dejlige mennesker sidder stadig klart i hukommelsen.

Især husker jeg et flerdages besøg ad elendige hullede veje til et vildtreservat laaangt uden for lov og ret. Et meget lidt kendt område der skulle vise sig at have et fantastisk dyreliv, hvad hundredvis af dyrespor vidnede om. Af fugle husker jeg bl.a. de skønne langhalede ellekrager, selv om det var savannens anderledes sommerfugle, der trak i mig.

En oplevelse kunne jeg dog godt have undværet. Jeg gik med min søn langs med et udtørret stenet flodleje, da mit sommerfuglenet ubemærket strejfede et insektbo under et klippefremspring. I næste sekund blev vi angrebet af en sværm blå/sorte meget vrede og højt summende gedehamse. For min uforsigtighed blev jeg straffet med 5 smertende stik (min søn fik heldigvis kun èt). Den efterfølgende allergisk reaktion er ikke noget der kan anbefales, når man er langt fra 'civilisationen'.

Vores bolig nord for storbyen Lagos gav mange dejlige fugleoplevelser. Der var bulbuls og solfugle, mannekens og ellekrager. Sidstnævnte gjorde hvad de kunne, for at gøre livet surt for en rugende gråfalk i et dødt palmetræ. Når mobningen blev for meget, poppede falken op af redevullet og pssst var banditterne væk. Lydmæssigt var der var 2 arter der hvert år meldte regntidens komme fra havens buske: westafrican trush (en afrikansk drosselart) - med sin klare sang og isflugens med sit lige så umiskendelige kald/trille.

Mine Afrika-år tog ende og familien vendte hjem i 1982, noget af et kultur- og naturchok. Ingen farvestrålende sommerfugle eller fugle mere. Der måtte findes nye græsgange. Det blev Utterslev Mose, der lå i bekvem cykleafstand. Her mødte jeg N.O.Preuss og var snart indrulleret i hans mangeårige grågåseprojekt. Det blev til ca 10 år og mange timers feltarbejde med aflæsning af ringmærker. Med i købet var det en stor fornøjelse at følge med i gæssenes familieliv.

Da jeg senere i livet flyttede endnu nærmere til Utterslev Mose var det naturligt at gå med i caretaker projektet der og guide ture i området i nogle år. I disse år, tog jeg med på flere og flere ture med DOF med dygtige turledere og mødte her bl.a.

de senere 'grågæs' Vivi og Povl og Rita. Et par sæsoner med KMO på aftenskole gav god ballast mht. feltkendetegn.

Der fulgte en årrække med DOF storture til udlandet: Bulgarien, Polen, Marokko, Rusland, Gambia, Lapland, Uganda, Finland og Varanger og i eget regi: Sydafrika, USA, Lesbos x 2 og Norge x mange.

I forbindelse med ændret familiesituation og kva mit arbejde i sundhedsvæsenet fik jeg arbejde i Grønland i 1993. Det var en drøm, der gik i opfyldelse, siden min bror i 77-78 havde bragt spændende ting og historier med hjem deroppe fra.

En 2-årig ansættelse og efterfølgende vikariater i kystbyerne over de næste 8 år gav mig Grønland 'under huden', som mange før og efter mig har oplevet. Et stærkt og muntert folkefærd og en uforlignelig smuk natur - jo jeg var solgt.

Fuglene var det lidt småt med i Arktis både artsmæssigt og mængden. Men kvaliteten fejlede ikke noget og oplevelser stod i kø: en Odinsbane med sine minutløse dununger på myggefouagering under max. 20 cm dværgpil-dække og lige akkurat uden for en sulten og lænket slædehunds rækkevidde var et syn for guder, - en sortgrå ryle som agerede 'brækket vinge' for at få min opmærksomhed væk fra de 4 store nys udføjne unger på toppen af en dværgbirk, - og sidst men ikke mindst, en 2 dages hundeslædetur med en lokal fanger ad gletcher og tilfrosset hav og fjord til en Søkongekoloni nord for Scoresbysund - dét var et scoop.

Her var tusindvis af de små havfugle lige ankommet til ynglepladsen, en stenet kyst-klippeskråning. Deres fine sang i orange midnatssol, mens de som stære- eller ryleflokke væltede rundt omkring skråningerne var simpelthen fortryllende.

Hjemme igen, og turene fortsatte på forskellig vis. Med årene hvor fysikken ikke altid mere var helt i top voksede min nysgerrighed omkring 'Grågåsene'. Det skulle da prøves, og jeg blev glædeligt overrasket! Stille og roligt kom jeg til at holde meget af kombinationen af fuglekiggeri blandet med noget mere socialt, end jeg var vant til.

Veltilrettede ture af dygtige ledere og deltagere i højt humør med mange forskellige baggrunde og kompetencer, hvad mere kan man ønske sig? Kun mange flere gode ture. GÆK GÆK GÆK!

Jeg siger TAK og giver fjereren videre til Lene Bai Jensen

Hanne Kapala

FRA DAGBOGEN

Kort og godt om afviklede arrangementer.

Tur til Stenshuvud 3. maj. Dem, der kunne have siddet på de usolgte pladser til dagens tur til Stenshuvud gik glip af en rigtig god tur. Vejret var i den grad med os, med noget der nærmest var årets første rigtige forårsdag og Stenshuvud strålede med sin pragtfulde natur om kap med solen.

Vendehalsen lod sig desværre ikke se, og grønspætten hørte vi kun. Men ellers var de der allesammen: markpiber, karmindompap, tornirisk, munk, løvsanger, gransanger, grå og broget fluesnapper og en enkelt trane for blot at nævne nogen

af de 50 arter vi kom op på. Som sagt en rigtig god dag. Eneste minus var, at naturcenteret ikke havde nogen is! Jesper.

Gundsømagle sø 10. maj 2017 Vi var 30 grågæs, der mødtes på parkeringspladsen ved reservatet kl. 10. Vejrudsigten sagde regnbyger, men regnen kom først, da vi kom tilbage på parkeringspladsen

Første stop var lige neden for trappen ved parkeringspladsen, hvor der var meldt natugle med 2 unger ud. Det lykkedes os ikke at finde dem, men vi var en del, der hørte årets første gøg.

På vej hen til fugletårnet var der mange sangere, og fra fugletårnet så vi bl.a. fjordterne, landsvaler og bysvaler. Vi fortsatte til næste fugletårn, og på vejen så vi bl.a. gul vipstjert og en enkelt mursejler.

Efter kaffepausen, hvor Birthe Peters gav en lille en, fordi hun havde gættet det korrekte antal arter i konkurrencen på vadehavsturen, gik vi ud på broen i rørskov. Der var mange syngende rør- og sivsangere, men vi så ingen skægmejser.

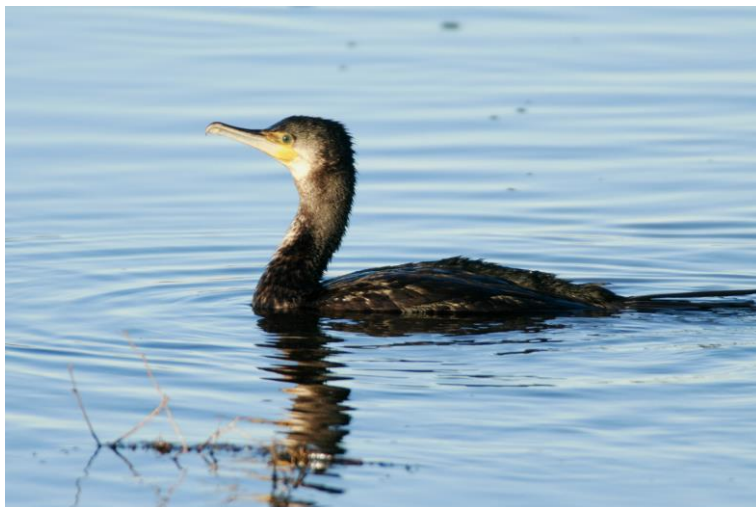
På turen tilbage til parkeringspladsen var vi en del, der hørte årets første nattergal synge, og vi havde en mudderklire, der sad på en sten ved søen.

Dagen udbytte 49 arter.

Elsebeth

Referat fra turen til Vaserne 24/5. Vejrudsigten holdt ikke helt hvad den havde lovet. Men på trods af lidt snusket regnvej var 24 grågæs mødt op på p-pladsen ved Holte Roklub. Vi vandrede i god ro og orden, afbrudt af en lind strøm af cyklister, ad gangbroen langs søen.

Det blæste en del, men da vi kom ind i læ lod diverse sangere sig høre. Nattergalen var noget tilbageholdende, hvor imod munken førte sig frem i stor stil. Første stop var skjulet ved Olsens sø. Flot skjul helt nede i vandniveau med udsigt til skarverne. Men ellers mest præget af rigtig mange myg.

Videre til det nybyggede tårn ved Furesøen. Her stødte Rita og Lillian til os. I tårnet gav Lillian en lille en og blev behørigt fejret med hurra og gæk gæk i anledning af sin runde fødselsdag. 90 år og still going strong - stærkt Lillian!! Videre til Bistup Roklub og via Turistvejen til Naturrummet hvor frokosten blev indtaget.

Herfra gik det i lidt spredt fægtning tilbage til udgangspunktet. 48 arter så og navnlig hørte vi. Men at Vaserne en gang var berømt for sin tætte bestand af nattergale, hørte vi ikke meget til. Undertegnede vil i stedet anbefale Sønderø i området omkring. Elsebeth.

Sæsonafslutning 14/6 – 2017. Årets sæsonafslutning foregik i Herstedøster Forsamlingshus, hvor 48 grågæs var mødt op til dagens festivitas. Medens nogle dækkede bord og anrettede mad, gik vi andre en tur til Herstedhøje og naturcenteret. Elsebeth fortalte lidt om Vestskovens historie, hvorefter vi besteg Herstedhøje. Fra toppen nød vi den storslåede udsigt. Sjovt nok var der flere, der aldrig havde været der før.

Efter nedstigningen var vi i naturcenteret, hvor vi så udstillingen og nogle benyttede sig af caféens tilbud. Tilbageturen gik gennem den gamle hyggelige Herstedøster landsby. Tilbage ved forsamlingshuset ankom vi samtidig med maden, som hurtigt blev anrettet, hvorefter folk blev bænket og gik i gang med den lækre buffet. Kun afbrudt af diverse sange, akkompagneret af Michael på guitar og en peptalk af den gamle gase Poul Reib. Vi sluttede af med kaffe og hjemmebagte

kager, hvorefter folk drog hver til sit. Dagens artsantal is blowing in the wind. Jesper.

AUGUST – OKTOBER 2017

Foredrag: Alle foredrag afholdes i Vanløse Kulturhus, Frode Jacobsens Plads 4, Vanløse. Tæt ved S-tog og Metro. Starttidspunkt kl. 13.00. Entré 30 kr. (stigende udgifter til foredragsholdere). Kaffe/te og chokolade til 20 kr. kan købes fra kl.12.30.

Onsdag den 11/10 kl. 13.00. Stig Jensens foredrag tager udgangspunkt i en tur til Oman og Qatar i foråret 2017. Oman er ornitologisk enestående med et miks af arabiske specialiteter, afrikanske, asiatiske og ikke europæiske træk- og vintergæster. Landet er det tætteste man kan komme på ”Det Lykkelige Arabien” anno 2017. Foredraget vil blive ledsaget af billeder fra Oman og en kort afstikker til Qatar.

Onsdag den 8/11 kl. 13.00. Søren Sørensen fortæller om ”Fugle på Færøerne” – Gode lokaliteter på øerne i Nordatlanten – med noget om fjeldhedens og kystens fugle samt de ægte havfugle. Desuden noget om trækfugle fra det meste af den nordlige halvkugle, både regelmæssige og sjældne.

Ture: Kontakt Jan Mollerup på tlf. 40 50 84 87 eller på mail: f.mollerup@mail.dk

Turledere: Elsebeth Gludsted (telefon 2178 5274), Jesper Tendal (telefon 4168 0399) og Bjarne Andersen (4055 2314)

Hvis du i sidste øjeblik forhindres i at deltage i en bustur bedes du kontakte en af turlederne, så vi ikke står og venter på dig.

Husk at medbringe gyldigt pas/billedlegitimation ved ture til Sverige og Tyskland

Tur i egne biler til Staunings Ø, onsdag den 2/8 kl. 8 – 14. Vi mødes på parkeringspladsen ved Jersie Strandpark og går en tur. Vi håber på mange vadefugle, gæs og ænder. Badetøj kan medbringes. Obligatorisk tilmelding til Pamela Bartholomeusz (telefon 2482 4345).

Tur i egne biler til Køge Nordstrand og engene mellem Køgevej og Ishøj Strand, onsdag den 23/8 kl. 9.15 – 14. Vi mødes kl. 9.15 på parkeringspladsen ved Køge Marina og går til Køge Nordstrand. Turen slutter ved Vallensbæk Str. hvor vi parkerer ved Sandvejen og ser hvad der mon er på engarealet Vi håber på ænder, vadere og småfugle på engene. **Opsamling ved Ølby Station kl. 9.00 hvis du kommer med S-toget.** Obligatorisk tilmelding til Pamela Bartholomeusz (telefon 2482 4345) af hensyn til evt. opsamling.

Bustur til Fyn den 11. – 13/9. Vi mødes ved Ballerup Rådhus kl. 7.00 (opsamling ved ishuset på Ølseagle Revle). Vi skal bo på Svendborg Vandrehjem og regner med at besøge Gyldensteen Strand, Ølund, Firtalsstrand, Tåsinge Vejle, Gulstav Mose/Dovns Klint/Keldsnor, Tryggelev Nor (foto)/Nørballe Nor, Brændegårdssøen. Vi håber på mange spændende arter.

Indkvartering sker i dobbeltværelse til en pris på 2.475 kr. (mulighed for **få enkeltværelser** mod en merpris på 500 kr.). Prisen inkluderer fuld forplejning og linnedpakke. Drikkevarer til aftensmaden og kaffe/te til at have med om dagen, skal købes på vandrehjemmet.

Max 32 deltagere. Indbetal kr. 2.475 på reg.nr. 9541 konto 60072035, DOF København, Seniorudvalget senest den 19. august. Efter 26. august kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Mollerup.

Bustur til Falsterboområdet, onsdag den 20/9 kl. 7 – 17. Vi mødes ved Ballerup Rådhus (opsamling Tårnby St.) og kører til Falsterbo. Vi håber på rovfugletræk og vadere og kigger efter diverse småfugle

i fyrhaven. I år kører vi ikke til Falsterbokanalens udmunding med mindre der er meldt noget spændende ud.

Max 35 deltagere. Indbetal kr. 290 på reg.nr. 9541 konto 60072035, DOF København, Seniorudvalget senest den 30. august. Efter 6. september kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Mollerup.

Husk gyldig billedlegitimation.

Bustur til Feddet, onsdag den 4/10 kl. 7 – 17. Vi mødes ved Ballerup Rådhus (opsamling ved ishuseet på Ølseagle Revle) og kører til Præstø Fed hvor vi bliver sat af ved gården og derfra går ad vejen til fugletårnet på sydspidsen. Hjemturen går via strandengen. Vi håber på småfugle i skoven, andefugle, vadere, rovfugle og måske lidt traner i luften. **Turledere:** Elsebeth Gludsted (telefon 2178 5274), Jesper Tendal (telefon 4168 0399) og Bjarne Andersen (4055 2314).

Max 35 deltagere. Indbetal kr. 250 på reg.nr. 9541 konto 60072035 DOF København, Seniorudvalget senest den 13. september. Efter 20. september kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Mollerup.

Tur i egne biler til Vestamager (Kongelunden, Hejre og Klydesøen), onsdag den 25/10 kl. 10-14 (opsamling ved Vestamager Metrostation kl. 9.45). Vi mødes på P-pladsen ved Kongelundsvej og går gennem Kongelunden til strandengen inden vi går til Hejresøen og Klydesøen. Vi håber på vadefugle, ænder og småfugle i skoven samt med lidt held en havørn eller to. Obligatorisk tilmelding til Pamela Bartholomeusz (telefon 2482 4345) af hensyn til evt. opsamling ved Vestamager Metro.

Eventuel framelding til endagsbusture må finde sted senest onsdag ugen før turens afholdelse. Det indbetalte beløb returneres, fratrukket et ekspeditionsgebyr på kr. 50.-/pr. ekspedition.

BEMÆRK: VI SENDER INGEN BEKRÆFTELSE PÅ ENDAGSBUSTURE. DU ER PÅ LISTEN, HVIS IKKE DU HØRER FRA OS. PÅ FLERDAGSBUSTURE SENDER VI BEKRÆFTELSE PÅ DIN TILMELDING

Redaktion: Poul Reib/e-mail: poul.reib@gmail.com

Hjemmeside <https://goo.gl/photos/CsQ1pnGASBVjX5Nr5>

Fotos **Janne Kjær Larsen, Bjarne Andersen, Poul Reib.**

